

BULGARIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
BULGARE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
BÚLGARO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 22 May 2006 (morning)
Lundi 22 mai 2006 (matin)
Lunes 22 de mayo de 2006 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Направете коментар на един от следните откъси:

1. (a)

АНТЕНИ

Аntenите
са впили нервни пръсти
в студените
мъгли
5 и облаците гъсти,
а корените им
са някъде във мене,
така болезнено дълбоко,
че цялата ми същност стене
10 и звъни,
пронизана от дългите вълни
на токове
с високо напрежение.

Аntenите!
15 Antените
отвяха мойта стряха,
отнеха мимолетната утеха,
че мога да се скрия от света,
да седна под акации зелени
20 и някакви минути преброени
на себе си да посветя.

Аntenите!
Аntenите
се смеят и ридаят,
25 огъват се
от радост и от ужас,
раздират и небето,
и сърцето,
за да съзра тревожната си участ.

30 Когато цялата земя се мята,
покоя става лукс, а тишината,
дори и тя е само кремък
и ражда хладни бляскави искри,

35 разбирам, че векът е много прав,
когато иска даже от поета
под миглите –
 две точни остриета
и в мускулите –
 много, много гняв.

Владимир Башев (“Тревожни антени”, 1957)

- Как е изграден образът на антените в това стихотворение?
- Как са разкрити чувствата на лирическия герой?
- Какво е отношението на лирическия герой към антените?
- Разгледайте стиховата организация на текста и нейния ефект за изграждането на настроението на творбата?

1. (b)

Получих заповед да се приготвя с целия взвод за разузнавателно нападение отвъд Драва. . .*

- Откъм шосето не идеше вече никакъв шум. Спокойно претърсихме наоколо полето и намерихме всички пътеки, които водеха към бункера.
- 5 Решихме да пипнем някоя от немските патрулни двойки, ама никой не се мяркаше. . . Така-а, хайде сега напред! Тихо, внимателно. . . Ето, виждат се окопите около амбразуриите, ето вратата – скок! Ала вътре няма никой. Изведнаж ги усетихме вдясно от нас. Излезли да пушат на чист въздух. Тозчас се нахвърляме върху тях, както бяха налягали в един окоп. . .
- 10 Защитниците на бункера не бяха се окопитили. Но ето че изведнаж се развикаха. И аз изревах:
-- Помощ!
Втората наша верига дойде веднага при нас в окопа.
-- Огън! -- извиках отново. . .
- 15 Полето светна като запалено, огласи се от писъци и рев. Видяхме се хубаво. Няма да забравя очите на всички: ококорени, и пръстите – протегнати напред, с лъскави нокти. Германците започнаха да бягат. Някои от нашите хукнаха след тях.
-- Тук! – виках като бесен. – Грабвайте живите!
- 20 Дигнаха едного, нарамиха го и аз отново извиках, този път по-тихо:
-- Назад, бързо назад!
Тичахме като луди. Изпуснахме на земята пленника, пак го понесохме. Наскачахме в лодките.
-- Тук ли са всички? – питам аз.
- 25 -- Тук, тук! – обади се подофицерът.
Потеглихме, и чак сега започнах да треперя от страх. Боли ме всичко, повръща ми се, главата ми се върти. Така е винаги в боя или след това, знаем го от опит. Погледнах часовника си – приближава полунощ. Тишина. Веслата само леко пляскат във водата. А защо ли не поканим артилерията да
- 30 даде един залп по онези камиони? Те превозват в тъмнината цели полкове. Изпратих ракетите по посока на тях, а ние поехме обратно. И тутакси германците се обадиха, но биеха отвисоко. Изпратих ракетите и за другия сигнал. Пак сменихме курса -- въртим се из реката, като че играем на криеница. Сега думна изтежко земята. Охо, нашите! То не бяха снаряди, то
- 35 не бяха мини. Беше чудо! Комай целия неприкосновен запас отиде!
Отново започна да ме тресе. Досетих се за пленника. Той лежеше в моята лодка. Беше проснат напърно на облия гумен борд. Кръв обливаше левия му крак. Наведох се да му оправя главата. Той, като че ме е чакал, пророни: “Умирам. . .” Потръпнах. Очите му светеха. Стигнахме брега и тъкмо
- 40 слязохме, върху нас се изсипаха мини. Хукнахме кой накъдето види. Креснах: “Всички да пазят пленника! Санитари, линейка!”

* Реалната рамка на този откъс са сраженията на река Драва (Унгария) през Втората световна война, в които Първа българска армия с цената на много жертви спира немската офанзива (6-15 март, 1945) и, подкрепена от части на Съветската армия, предприема контраатака (16-19 март).

- Цялата позиция беше накрак. Въртеше ми се главата. По-добре да воюваш, отколкото да живееш между две сражения – тогава страдаш за всичко, що си видял. Тичах, тичах аз из окопите и виках объркано: “Телефон, телефон!” Наоколо падат мини, падат снаряди, бръснат тежки картечници, кръстосват се разноцветни ракети. Как светеха очите на пленника – повече от ракетите! Къде по дяволите се бях запътил? Аха – телефон.
- 45 -- Телефон! – виках.
- 50 -- Тук, тук, господин поручик, откога ви чакаме! – обадиха ми се от една дупка.
- Грабнах слушалката, завъртях ръчката:
- Господин капитан, господин капитан!
- Казвайте, Вие ли сте, поручик?
- А, Вие ли сте, господин капитан? Аха, да. А-а, господин капитан, огън по цялото шосе отвъд Драва. Вдясно от кота 93 мерници по-къси с три хилядни. Огън, господин капитан, противникът се съсредоточава. . . Чак сега проумях, че германците са се готвели отсреща за десант. Ние сме ги били преварили. Добре, че не го бях разбрал отвъд, нямаше да имам смелост за атака.
- 60 -- Жертви от наша страна има ли? -- дърпа ме телефонистът.
- Няма. Само трима ранени.
- Задушавам се в окопа. Къде е взводът? Тръгнах из траншеите напосоки. Една мина тресна на първата чупка и аз се подкосих. Изведнъж ми стана леко. Ето ваят мините. Ето месечината изгрява в 22 часа и 30 минути. . . А!
- 65 Някой ме пипа остървено. Ограбват ме. Кой ме пипа, ей, знаете ли, че аз съм Данчо Вълчето. Не знаят, понесоха ме. Ха! В носилка ме носят. О, значи съм ранен! Кога пък това стана! Но ми е по-добре, отпуснаха ми се нервите, спокоен съм. Искам да кажа нещо. Но защо не ми се отварят устата?

Йордан Вълчев, “През реката” (1946)

- Как е характеризирани главният герой в този откъс?
- Как използва авторът художествените средства, за да разкрие мислите и чувствата на героя?
- Според Вас, какъв ефект постига авторът давайки на героя си името Данчо Вълчето?
- Как са внушени авторските възгледи за войната в този откъс?